

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет стоматології та фармацевції
Кафедра загальної та клінічної фармакології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

22 Охорона здоров'я
226 Фармація, промислова фармація
Фармація, промислова фармація
другий (магістерський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний телефон	E-mail
Зубілевич Тамара Миколаївна, ст. викладач кафедри загально-медичних наук	+380674825520	tamara-2604.@ukr.net
Смірнова Ганна Василівна, ст. викладач кафедри загальної та клінічної фармакології	+380997304334	sealineodessa@gmail.com
Сторінка курсу у Moodle: https://moodle.mgu.edu.ua/		

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Основи економічної теорії – це навчальна дисципліна, що сприяє формуванню економічного складу мислення, певного світогляду, розуміння сутності і зв'язків між економічними процесами та явищами, забезпечує основи професійної економічної підготовки. Знання економічної теорії особливо необхідні в умовах економіки ринкового типу та демократичного суспільства для свідомого обґрунтованого вибору громадян у суспільному житті.

Предметом вивчення дисципліни є економічні відносини в їх єдності та взаємодії з продуктивними силами, а також поведінка економічних суб'єктів у процесі вибору оптимальних способів використання обмежених ресурсів для задоволення зростаючих потреб людства.

Економічна теорія досліджує закони, які керують виробництвом, розподілом, обміном і споживанням життєвих благ, та розробляє методологічні основи механізму їх використання суспільством з метою підвищення ефективності виробництва і зростання добробуту людей.

Метою вивчення Основи економічної теорії – є формування сучасного економічного мислення; розбудова системи знань про об'єктивні закономірності функціонування економічних систем, що побудовані за принципом рідкості, тобто обмеженості економічних ресурсів, що породжує необхідність вирішення проблем максимально ефективного використання обмежених виробничих ресурсів з метою максимального задоволення зростаючих потреб суспільства.

Передумови для вивчення дисципліни здатність визначати сутність основних економічних категорій, використовувати математичний апарат для визначення основних показників функціонування економіки, характеризувати особливості розвитку природно-економічного потенціалу.

Основи економічної теорії базується на наступних навчальних дисциплінах: «Основи економіки», «Математика», «Географія»

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Основи економічної теорії» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та критично осмислювати й вирішувати практичні проблеми у професійній фармацевтичній та/або дослідницько-інноваційній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та їх обґрунтованість до фахової та нефахової аудиторії.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК. 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК. 5. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, бути критичним і самокритичним.

ЗК. 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК. 7. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК. 10. Здатність до вибору стратегії спілкування, працювати автономно, в команді та з експертами з інших галузей знань та видів економічної діяльності, мати навички міжособистісної взаємодії.

ЗК. 12. Здатність планувати та організовувати власну діяльність та уміння ефективного управління часом.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 10. Здатність організовувати діяльність аптеки із забезпечення населення, закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та іншими товарами аптечного асортименту й впровадити в них відповідні системи звітності й обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) відповідно до вимог Національної лікарської політики, Належної аптечної практики (GPP) та здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство з урахуванням організаційно-правових норм фармацевтичного законодавства.

ФК 11. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України.

ФК 13. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

ФК 25. Здатність здійснювати управління маркетингом промислового фармацевтичного підприємства на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках, управляти ризиками в системі лікарського забезпечення, управляти асортиментною, товарно-інноваційною, ціновою, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках, управляти ризиками в системі фармацевтичного забезпечення.

Навчальна дисципліна Основи економічної теорії забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

ПРН 11. Використовувати методи оцінювання показників якості діяльності, виявляти резерви підвищення ефективності праці.

ПРН 21. Розраховувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, а також податки та збори. Формувати усі види цін (оптововідпускні, закупівельні та роздрібні) на лікарські засоби та вироби медичного призначення.

ПРН 24. Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості ліків.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- основних економічних категорій, понять, законів;
- умов функціонування та ознак ринкової економіки, основ товарно-грошового обігу, теорії попиту та пропозиції;
- механізмів ціноутворення на продукцію, форм оплати праці в сучасних умовах;
- методики розрахунку ВВП;
- шляхи вирішення основних макро- та мікроекономічних проблем.

Уміння:

- визначати економічні поняття, категорії та закони;
- пов'язувати економічні поняття, категорії та закони;
- застосовувати набуті знання в повсякденній діяльності;
- оцінювати найважливіші економічні події та явища;
- формувати власний погляд на інформацію, критичне ставлення до неї.

Навички:

- використовувати категоріальний апарат та методологію дослідження;
- аналізувати особливості становлення та розвитку економічних відносин між людьми в процесі господарської діяльності;
- аналізувати взаємодію економічних суб'єктів в процесі створення матеріальних благ при обмежених ресурсах;
- застосовувати діалектичні методи економічного аналізу при дослідженні елементів ринкового механізму;
- обґрунтовувати можливості застосування теоретичних моделей економічного розвитку в практичній діяльності;
- аналізувати проблеми, пов'язані з розвитком грошово-кредитних відносин, фіскальної політики та державного регулювання в умовах ринкової економіки;
- оцінювати вплив на економічні процеси зовнішніх факторів, тенденції розвитку світової економіки

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	14/12	28/12	78/96	1/1	2/2	вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
1. Предмет і метод економічної теорії. Виробництво, його фактори, результати і ефективність.	14	2	4	8	14	2		12
2. Економічна система суспільства. Суспільно-економічний розвиток	18	2	4	12	18	2	2	14
3. Товарне господарство. Товар і гроші. Закон товарно-грошового обігу	16	2	4	10	18	2	2	14
4. Ринкова економіка. Попит і пропозиція.	16	2	4	10	18	2	2	14
5. Підприємство. Дохід, витрати і прибуток. Зайнятість та безробіття в ринковій економіці	18	2	4	12	20	2	2	16
6. Динаміка суспільного відтворення. Економічні функції держави в ринковій економіці. Світове господарство	20	2	4	14	20		2	18
7. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу	18	2	4	12	22	2	2	18
Усього годин	120	14	28	78	120	12	12	96
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЗАЛІК								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Предмет і метод економічної теорії. Виробництво, його фактори, результати і ефективність. Предмет і метод економічної теорії. Виникнення та розвиток економічної теорії. Методи пізнання економічних процесів і явищ. Економічні відносини. Продуктивні сили. Проблема вибору оптимальних способів використання обмежених ресурсів Виробництво, його фактори, результати і ефективність. Економічні потреби та суспільне виробництво. Взаємозв'язок потреб і виробництва. Структура потреб людини за сучасних умов. Власність. Економічна система та сучасні типи економічних систем. Ринкова трансформація економіки України.	4	
2	Тема 2. Економічна система суспільства. Суспільно-економічний розвиток Економічна система суспільства. Суспільно економічний розвиток. Власність та економічні системи. Відносини власності. Теорія прав власності. Відтворення й економічне зростання. Технологічні уклади та промислові революції. Постіндустріальне суспільство	4	2
3	Тема 3. Товарне господарство. Товар і гроші. Закон товарно-грошового обігу Товарне господарство. Товар і гроші. Закон товарно-грошового обігу. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і його властивості. Споживча вартість, корисність (гранична корисність продукту, закон спадної граничної корисності), мінова вартість, вартість, цінність. Гроші, їх сутність та функції. Капітал: його оборот і нагромадження. Інфляція: сутність, причини, форми проявлення та соціально-економічні наслідки.	4	2
4	Тема 4. Ринкова економіка. Попит і пропозиція. Ринкова економіка. Попит і пропозиція. Конкуренція і монополія. Ринок та ринкова економіка. Конкуренція і монополія. Ринкова інфраструктура. Антимонопольне законодавство. Попит і пропозиція. Ринкова рівновага.	4	2
5	Тема 5. Підприємство. Дохід, витрати і прибуток. Зайнятість та безробіття в ринковій економіці Підприємство. Дохід, витрати і прибуток. Валовий дохід підприємства. Економічні витрати і прибуток. Поведінка підприємств у сфері ринкового ціноутворення. Розподіл доходів у ринковій економіці. Зайнятість та безробіття в ринковій економіці. Прожитковий мінімум. Державне регулювання особистих доходів населення	4	2
6	Тема 6. Динаміка суспільного відтворення. Економічні функції держави в ринковій економіці. Світове господарство Динаміка суспільного відтворення. Економічні функції держави в ринковій економіці. Світове господарство. Держава та її економічні функції в ринковій економіці. Фіскальна і монетарна політики. Державні фінанси. Державний бюджет. Фіскальна політика. Світове господарство. Глобалізація. Сучасні форми міжнародних економічних відносин. Міжнародна інтеграція та проблеми інтеграції України у світове господарство.	4	2
7	Тема 7. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу Сучасні форми господарювання в фармацевтичному секторі України. Економіка у фармації та економічна політика. Сучасні перетворення в фармацевтичному секторі економіки України, становлення ринку.	4	2
	Всього	28	12

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «**Основи економічної теорії**» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Вирішення ситуаційних задач.
8. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Предмет і метод економічної теорії. Виробництво, його фактори, результати і ефективність. Реферат Виникнення та розвиток економічної теорії. Методи пізнання економічних процесів і явищ. Проблема вибору оптимальних способів використання обмежених ресурсів Економічні потреби та суспільне виробництво. Взаємозв'язок потреб і виробництва. Ринкова трансформація економіки України.	8	12
2	Тема 2. Економічна система суспільства. Суспільно-економічний розвиток Реферат Економічна система суспільства. Власність та економічні системи. Технологічні уклади та промислові революції.	12	14
3	Тема 3. Товарне господарство. Товар і гроші. Закон товарно-грошового обігу Реферат Товар і гроші. Закон товарно-грошового обігу. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і його властивості. Споживча вартість, корисність (гранична корисність продукту, закон спадної граничної корисності), мінова вартість, вартість, цінність. Гроші, їх сутність та функції.	10	14
4	Тема 4. Ринкова економіка. Попит і пропозиція. Реферат	10	14

	Попит і пропозиція. Конкуренція і монополія. Конкуренція і монополія.		
5	Тема 5. Підприємство. Дохід, витрати і прибуток. Зайнятість та безробіття в ринковій економіці Реферат Підприємство. Дохід, витрати і прибуток. Валовий дохід підприємства. Зайнятість та безробіття в ринковій економіці. Прожитковий мінімум. Державне регулювання особистих доходів населення	12	16
6	Тема 6. Динаміка суспільного відтворення. Економічні функції держави в ринковій економіці. Світове господарство Реферат Держава та її економічні функції в ринковій економіці. Фіскальна і монетарна політики. Державні фінанси. Державний бюджет. Глобалізація. Сучасні форми міжнародних економічних відносин.	14	18
7	Тема 7. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу Реферат Сучасні форми господарювання в фармацевтичному секторі України. Економіка у фармації та економічна політика.	12	18
	Всього	78	96

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
--	---

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання

<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
Поточний контроль			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Політична економія: Навч. посібник / За проф. Д.є.н., проф. Ю.І. Пилипенка. Д.: ДВНЗ «Національний гірничий університет». 2014. 236 с.
2. Гальчинський А.С., Єщенко П.С. Економічна теорія: підручник. К.: Вища шк., 2016. 503 с.
3. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. Шевченко Л.С. Харків: Право, 2016. 448 с.
4. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. К.: Знання, 2006. 632с.
5. Економічна теорія : підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін. ; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.
6. Економічна теорія. Політекономія: Навч. Посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 428 с.
7. Мочерний С.В., Устенко О.А. Основи економічної теорії: навч. посі- бник. 4-те вид., стер. К.: Академія, 2016. 502 с.
8. Основи економічної теорії: підручник / за ред. А.А. Чухна. К.: Вища школа, 2015. 606 с.
9. Основи економічної теорії: навч. посіб. / С.Д. Дзюбик, О.С. Ривак. – 3-тє вид., переобл. І доповн. – К.: Знання, 2014. – 423 с.
10. КамінськаТ.М. Основи економічної теорії: підручник (I-IV р. а.) – 2-е видання.Київ. 2018. 232 с.

11. Несененко П. П., Артеменко О. А., Патлатой О. Є.. Теоретичні основи економічної політики : навчальний посібник. Київ : ФОП Гуляєва В. М., 2019. 306 с.

Допоміжна

1. Башнянин Г. І. Лазур П. Ю., Медведєв В. С. Політична економія: у 2-х ч. Київ: Ніка-Центр, Ельга, 2000. 526 с.
2. Шибаєва Н.В. Історія економіки та економічної думки. Харків: «Міськдрук», 2015. 396 с.
3. Основи економічної науки : навч. посібник для самост. підгот. До курсов. екзамену та комплекс. держ. екзамену з економ. теорії / Н. П.
4. Мацелюх [та ін.] ; Нац. ун-т держ. податкової служби України. - К. : Центр учб. літ., 2015. - 324 с.
5. Мацелюх Н. П. Економічні теорії в системі наукових економічних знань : навч. посібник / Н. П. Мацелюх, І. А. Максименко. - 2-ге вид., перероб. та доп. - К. : Центр учб. літ., 2016. - 226 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <http://www.vuzlib.org>
2. <http://www.unian.ua>
3. <http://zakon.rada.gov.ua>
4. <http://www.rudovepravo.com.ua>
5. <http://www.products.ligazakon.ua>
6. <http://www.zakon.nau.ua>
7. <http://www.osvita.org.ua>
8. <http://www.kodeksy.org.ua>
9. <http://www.msu.edu.ua/library/>
10. <http://www.nbu.gov.ua/>
11. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
12. <http://www.uk.wikipedia.org/wiki/>